

cet) accipe. In Oceano est Britannia Insula, inter Occidentalem Britanniam, & Thulem Ortum spectantem, Illuc ajunt mortuorum animas transportari, nam in littore Oceani, in quo est Britannia Insula, piscatores habitant, subditi quidem Francis, tributum vero illis non pendentes, eò quod transmittant mortuorum animas, ut ajunt. Illi enim discedentes, domi circa vesperam dormiunt, pulsantes vero paulo post, quosdam in janua sentiunt, & vocem audiunt illos ad opus vocantem. Surgentes porro, ad littus accedunt, ignorantes quæ illos ducat necessitas, videntque naves preparatas, sed non suas, & vacuas hominibus, quas ingressi remos movent, & pondus navium sentiunt, ac si hominibus oneratae essent, sed neminem vident. Impetu deinde uno in Britanniam insulam perveniunt, quum vix alias suis navibus usi, unius noctis & diei navigatione illuc perveniant. Quum vero in insulam pervenerint, rursus neminem vident, sed vocem audiunt recipientium illos qui in navibus sunt, illosque numerantium ex genere patris ac matris, præterea secundum dignitatem, artem, & nomen singulos vocantium. Caterum illi exonerata nave, rursus uno impetu domum revertuntur. Hinc multi existimant ibi esse Beatorum insulas. Eiusdem etiam farina videatur Poëticus ille Geographus, cujus Muretus in Variis Lectionibus meminit, qui prodidit C. Iulium Cæsarem eo aliquando una triremi cum centum hominibus delatum: cumque incredibili loci amœnitate captus, sedes ibi capere vellet, ab illis *δεσπότην*, id est, invisibilibus incolis invitum & reluctantem ejectum esse.

THULE.

Quinque dierum & noctium navigatione ab Orcadibus THULE à Solino statuitur. Insula si qua alia Poëtis celebratissima, cum disjunctissimum aliquid innuerent, quasi totius orbis remotissima; hinc Virgilius, *Tibi serviat ultima Thule*. Seneca, *Terrarum ultima Thule*. Iuvenalis, *De conducendo loquitur jam Rhetore Thule*. Claudianus, *Thulem procul axe remotam*, & alibi, *Ratibus impervia Thule*. Statius, *Ignoram vincere Thulem*. Et Ammianus Marcellinus quasi Adagii loco usurpat, *Etiam si apud Thulem moraretur*: ut cætera omittam. Hoc tamen adnotasse liceat, Thulem pro Britannia à Statio illo istis in versibus usurpari:

*Cæculus haud aliter cum dimicat incola Thules,
Agmina falci ferro circumvenit acta covino.*

Et in illo Sylvarum ut videtur,

— refuo circumfona gurgite Thule.

Nomen traxisse scribit Suidas, à Thule Rege Ægyptio, Isidorus à Sole, Reynerus Re-neccius à Saxonica dictione Tell, id est, limes, quasi Septentrionis & Occidentis limes fuerit. Verumenimvero an Thule aliqua fuerit, dubitat Sinesius, & nusquam comparere scribit Giraldus noster, ancipitique de ea sententia distrahuntur doctiores. Plerique Islandiam cælo rigenti & perpetua hyeme damnatam Thulen olim vocatam asseruerunt: his tamen Saxo Grammaticus, Crantzius, Milius, Iovius, Scotia.

Thule pro Britannia.

Islandia.

Peucerus refragantur. Nec me latet vastissimam illam regionem Scandiam sub Thules nomine à Procopio describi. At si verum sit quod doctissimus Gaspar Peucerus libro de Terræ dimensionibus retulit, Schetlandiam nautis Thilenfell vocari, (nec ejus fidem imminuere ausim) sane Thule inventa, & res jam tandem confecta. Hæc enim Schetlandia est insula aliis exiguis coronata sub imperio Scotorum, frigore obrigens, & undique procellis exposita, cujus incolis, perinde ut Islandia, piscis exsiccat & contusus pro farre est. Et quamquam huic Polus Arcticus non ita attollitur, ut diem perpetuum sex menses habeat, quod de Thule Pithæas Massiliensis à Strabone iuste notatus finxit, nec enim hoc Islandia ipsi contingit, ubi perpetua quasi hyems, & fere rigor intolerabilis sedet. Vt Schetlandiam tamen Thulem fuisse quis existimet, facit primum situs apud Ptolemæum: LXIII enim grad. ab Æquinoctiali definita est, ut apud illum Thule, tum quod inter Norvegiam & Scotiam interjacet, ubi Saxo Grammaticus Thulen ponit, inde quod bidui navigatione à Catidonia promontorio, sive Cathnes abest, qua distantia Thulen ponit Solinus, & Tacitus dicit Thulen dispectam fuisse Romanis Britanniam per Orcadas circumnavigantibus. Postremo quod Bergarum Norvegiæ littori apposita sit, quo loci Thulem posuit Mela, apud quem *Belgarum littori*, corrupte legitur pro *Bergarum*. Berga enim urbs Norvegiæ Schetlandia obijacet, & Plinius BERGOS hoc tractu nominat, quam non dubito esse regionculam illam, in qua Berga florent, ut Norway, Plinii esse NERIGON nemo inficias ibit. Sed de hac Thule satis, quam nix & hiems antiquis (ut ait ille) abdidit, & sane nobis: nec quis eorum certo dixerit quamnam Septentrionalium insularum innuerint, cum Thulen ita celebrarint. De dierum longitudine in ignota illa insula cum de Britannia egerit, hos è Dionysio versus transtulit Festus Avienus:

*Longa dehinc celeri si quis rate marmora currat,
Inveniet vasto surgentem gurgite Thulen,
Hic cum plaustra poli tangit Phœbeius ignis,
Nocte sub inlustrata rota Solis fomite flagrat
Continuo, clarumque diem nox amula ducit.*

Quod Pomponius Mela etiam annotavit. Thule Belgarum littori opposita est Grajis & nostris celebrata carminibus, in ea quod Sol longe occasurus exurgit, breves utique noctes sunt, sed per hyemem ut alibi obscura, æstate lucida, quod per id tempus jam se altius evebens, quamquam ipse non cernatur, vicino tamen splendore proxima illustrat: per solstitium vero nulla, quod tum manifestior, non fulgorem modo, sed sui quoque partem maximam ostendat.

Supra has insulas mare Pigrum, Concretum, & Glaciale dicitur, quod asperum sit ob glaciei conglomerationes, & vix ratibus pervium.

Schetlandia, quæ nonnullis Hetlandia.

Bergos.

Nerigon.

Mare Glaciale sive Cronium.